

BIBLIA

A februári elmélkedéseket Kovács Tádé (Tata), a márciusiakat Lipien Mihály és Krémer Ibolya (Budapest) készítette.

Február 5. — Évközi 5. vasárnap — Mk 1,29–39 — Én meggyógyítalak, te megvendéghetsz minket

Kafarnaumban vagyunk. Szombat van. Jézus most jön az istentiszteletről. Simon Péter feleségének szüleinél lakik. Péter családjá meghívta a sógort, András és két halász kollégát is, Alfeus fiait. Péter feleségéről nem esik itt szó, csak az 1Kor 9,5-ben. Anyós vezet a háztartást. Csakhogy nehéz úgy ellátni a vendégeket, ha a főszakács ágyának dőlt. Díszvendégek traktáját nem szokás a kuktákra bízni. Legjobb lenne, ha a főszakács most kipattanna betegágyából, és megmentené a helyzetet. Lehetséges ez? Ha volna itt egy MEGMENTŐ, akkor igen.

Van itt valaki, akinek a neve azt jelenti: Megmentő. De pont ő a fő díszvendég! Nem ciki bevallani neki, hogy a díszvendég ellátása nehézségbe ütközik? De az. Egy próbát azért megér. Nincs mit veszteni vele. Ha megbejön, nyert ügy. Szóljunk hát neki! És szóljunk.

Minek hívtok vendéget, ha nincs, aki főzzön? Ez lenne a normál reakció. A normál emberi reakció. A méltatlankod-

dás emberének normál reakciója. Az érzéketlen, az indolens ember reakciója. A tehetetlené. Csakhogy Jézus, ha ember is, nem érzéketlen, nem indolens, nem tehetetlen. Ellenkezőleg: figyelmes, együtt érző, tetterős és készséges. Kézen ragadja anyós pajtást, és fölsegíti betegágyából. Láza elmúlt, jól érzi magát. Kutya baja. Egy baja van csak: tele a ház vendéggel, és nincs készen az ebéd. Anyóska nem az a tesztesza asszonyság. Nekiáll, és olyan kaját rittyent, hogy mindenki megnyalja utána mind a tíz ujját.

Mindenki? A Gyógyítója is? Ez a következő üzenet: Ő is. Jézus szerény, de nem szerénykedő. Megtette, ami tőle telt. De nem akadályoz meg senkit abban, hogy ő is megtegye, ami meg tőle telik.

Ebédért gyógyított? Post hoc, ergo propter hoc? (Utána, tehát érte?) Nem ebédért gyógyított, de nem is utasítja el az ebédet attól, akit meggyógyított. Csak egy gögös gyógyító utasítaná el a beteget háláját. Jézus nem ilyen. Jézus

Február 12. — Évközi 6. vasárnap — Mk 1,40–45 —

Nem baj ám, ha udvarias vagy azzal, akin segítesz!

Két hete volt a leprások világnapja. Sajnos, ez a világnap sem fölösleges még. És amikor még világnapjuk sem volt, ügyük már akkor is évezredes gond volt. Kolerásoknak, pestiseseknek nincs világnapjuk, mert már nincs rá szükségük. A leprásoknak van, mert a helyzetük ma is szörnyű. Mondhatnám azt is, hogy szörnyűbb, mint mikor még gyógyíthatatlanok voltak. Mindegy, hogy javult-e a gyógyulási statisztikájuk vagy romlott. Az a helyzet, hogy amióta gyógyíthatók, már csak a lustaságunk, farkaságunk, részvétlenségünk miatt szenvednek. A gyógyszer még csak nem is drága! Ugyanúgy fehér hollóvá zsugorodhatna egy-egy átmeneti előfordulás, mint a pestis vagy a kolera esetében. Ha nincs így, az a mi sarunk.

Pedig Mesterünk példája e téren is beszédes. Nem a saját kényelmével kell megküzdenie, mint nekünk; hanem a mózesi szabályok évezredes falát kell áttörnie. A lepra a Levitik könyvének 13. fejezete szerint olyan rituális tisztálanságot okoz, amely komoly társa-

dalmi, vallási és erkölcsi akadályokat teremt ember és ember között. Jézusnak Égi Apácskája küldötteként olyan új rendszert kell meghonosítania, amely kitérít a honfitársai védekező, elzárkózó, begubódzó stílusú gondolkodását, viselkedését. Nagyon kell vigyáznia az az irányban megteendő lépések arányára, ütemére, hogy se el ne riassa az érdeklődőket, se túl lassúra ne vegye a tempót, hiszen a hatalom emberei merevebbek, s úgyis hamarosan eltávolítják őt az útból.

Mit tesz hát? Szóba áll a szenvedővel, továbbá nemcsak megengedi neki, hogy hozzáérjen minden egészségügyi, vallási tilalom ellenére, hanem egyenesen megfogja. Végül elküldi őt felülvizsgálatra, hogy hivatalosan is gyógyulnának nyilvánítva visszatérhessen a társadalomba, amelyből betegsége kirekesztette (3Móz 14). Áthágja a törvényt, ahol arra van szükség, és betartja, betartatja, ahol meg arra! Honnan tudja, hogy mikor, melyikre van szükség? A szeretet súgja meg neki.

az adás világából jött, az adás világát akarta megvalósítani köztünk. De az adás világa nem létezik elfogadás nélkül! Ha adsz, nagylelkűnek, nagynak érzed magad; ha elfogadsz, rászorulónak, kicsinek, Jézus tud adni és tud elfogadni. Nem az határozza meg, hogy hogyan akarja érezni magát, hanem az, hogy mire van szükség.

De nemcsak Péter anyósának volt szüksége Kafarnaumban gyógyulásra. És nemcsak ebédelésre volt szüksége Jézusnak. Elmúlt a szombat, hozták a sok páciens. És ő gyógyított, gyógyított. De hát jól volt ez így? A démonok megpróbálták úgy beállítani, mintha így lenne jól. Ám Jézus hamar észrevette a turpisságot, és nem engedte szóhoz jutni őket, hanem Apácskáját engedte szóhoz jutni: elvonult, hogy vele beszélje meg, hogyan tovább. Nemcsak ebédre volt szüksége, hanem imára is. „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem mindennel, ami Isten szájából jön” (Mt 4,4; 5Móz 8,3). Nemcsak testi táplálékra van szüksége, hanem lelkire is. Nemcsak testi egészségre, hanem lelki- re is. Ő azért jött, hogy lelki táplálékot nyújtson: a szeretet jóhírét, s ezt illuztrálja időnként testi táplálék nyújtásával is, ha kell.

Nem pedig fordítva. Ha a rendszer netán megfordul, és a feje tetejére áll, újból a talpára kell állítani. Ezért most Kafarnaumot itt kell hagynia egy időre, míg lecseng a gyógyulni vágyók kampánya (Mk 2,1), és Galilea egyéb városaiban kell prédikálnia a megfelelő illusztrációkkal. Erről számol be a perikópa vége: prédikál és gyógyít Galilea zsinagógáiban. – Nem fordítva!

És milyen érzésekkel teszi meg ezeket a szeretetgesztusokat? Érdekesekkel. Márk nem volt jelen. Péter szájából hallhatott az eseményről. Az eredeti szöveg nincs a birtokunkban. A másolatok eltérnek egymástól. Amikor a beteg túl közel jön hozzá, az egyik szövegváltozat szerint haragra gerjed. Vajon miért? Mert most csorba esik a Törvényen? Mert most szeretetből át kell hágnia a Törvényt, és ezzel veszélyeztetnie küldetése elfogadhatóságát a konzervatívabbak szemében? Mert a betegség gonosz, és szenvedést okoz egy szegény embernek? Mert Mózes nem tudott okosabbat kitalálni, mint a karantént? Mert a beteg feltételezi róla, hogy büntetésül vagy szeszélyből nem akarja őt meggyógyítani? Mert a páciens úgy borul eléje, ahogy a zarnokok elé szoktak? Ez mind lehetséges.

Az pedig, amit a szelídebb szövegváltozat mond, hogy megszánta a beteget, szinte biztos is, de nem zárja ki a többit. Amit meg mond, őt részről áll: az első kettő válasz a betegnek. A második a ha-

tékony és érdemi válasz: Tisztulj meg! De ezt megelőzi egy udvariassági: Mivel meg tudlak, meg is akarlak tisztítani, ha egyszer hozzám fordultál. Ez az első. Nem fontosságban, de időben és talán emberségben is megelőzi a másodikat. Jézus udvarias, először válaszol a feltételezésre, s a következő szava máris az, ami a páciensnek a legfontosabb, ha nem is meri megfogalmazni, de térdre borulása nagy tisztelettel kifejezi a kérést: Tisztíts meg!

Bekövetkezik a remélt gyógyulás, de Jézusnak van még három mondanivalója a pácienshez. A háromból kettő az illető érdekét szolgálja, egy (ámbár kétfelé ágazó) pedig saját ügyének érdekét. Mik ezek? A leprásnak hivatalos felülvizsgálatra kell mennie, és hálaál-

dozatot kell bemutatnia a jeruzsálemi templomban, hogy joggal visszaintegrálódhassék a nép társadalmi, erkölcsi, vallási közösségébe. De Jézusnak is szüksége van arra, hogy bizonyítsa a klerikálisok és a klérus előtt, hogy „nem fölbontani jött a törvényt, hanem beteljesíteni” (Mt 5,17-18). Ezért kéri a gyógyulttól a *titoktartást*, míg a hivatalos eljárás le nem zajlik, másfelől pedig *az előirtak precíz végrehajtását*. Ki is fejezi, hogy mire van szüksége: Bizonyítékra a szervek előtt. Minek a bizonyítékára? Hogy ő nem gázol át a törvényt betűjén ott, ahol az emberség ezt nem kívánja tőle. Hogy ő hithű zsidó, s csak azon fárad, hogy zsidó honfitársai még hithűbbek legyenek az ő hiteles istenképének megfelelően.

Tudhatta Jézus, hogy lehetetlenséget kér a páciensről, hogy az egy percig sem tudja magába fojtani azt az örömet, amit Jézus okozott neki. De arra számított, hogy azért hozzáfűzi: Meggyógyított, meggyógyultam, de megtiltotta, hogy híreszteljem, míg nem teljesítem az előirtakat. S hogy ez így is legyen, azt már férfias komolysággal intézte Jézus. Ezt érzékelteti Márk a 43. versben a következő, gorombának számító kifejezések használatával: ráförmedve tüstént kihajította. Ennek ellenére a páciens nem tartja be a híresztelési tilalmat. Jézus viszont betartja az óvatossági szabályokat, és nem merészkedik lakott területekre. Az emberek így is elérik őt, kint a pusztá helyeken is, ahol a szervek kevésbé forgolódnak.

Február 19. — Évközi 7. vasárnap — Mk 2,1–12 — A test másodlagos, a lélek az elsődleges

Szóval nem végleg hagyta ott Kafarnaumot a múltkor. Felgyülemlettek a gyógyítás esetei. Már nem maradt alkalom arra, hogy másokat megtanítson a szeretetgyakorlásra, annyira lefoglalták szeretetgyakorlásra. Ezért eljött innen, s másutt kezdett tanítani, és gyakorolni azt, amit tanított. De lecsengett a gyógyulni akaró özönlése. Most tehát újra itt van, és tanít. Sok az érdeklődő. Érdemes volt visszajönni. De érdemes volt elmenni is. Lám, most mennyire átkerülhetett a hangsúly a másodlagosról az elsődlegesre! Átkerült, átkerült, de azért nem vált kizárólagossá.

Lám, most is egy béna érkezik. Nem a saját lábán, hiszen béna. De itt van, és gyógyításra vár. Bemenni két okból nem tud: a tömegtől és a bénaságától. Csakhogy nincs egyedül. Öten vannak. Négy másik cipeli hordágyát. Mind az öten tudják, mik történtek itt a múltkor. Ők már nem kerültek sorra a múltkor, de most sorra fognak kerülni, ha törik, ha szakad. Törik is, szakad is – a nádtető. Nem azok az emberek ők, akik kinnrekednek, ha be akarnak jutni. Ha nem megy az ajtón át, menjen a tetőn át! Nincs lehetetlen, csak tehetetlen van. Ők négyen nem tehetetlenek. Azt akarják, hogy a társuk se maradjon tehetetlen. Biztosak benne, hogy ha bejutnak Jézushoz, nem is marad.

És bejutnak. Ez némi erőlködéssel jár. És némi kellemetlenkedéssel is. De nem akkorával, mint ha az ajtóban állókat löknék félre a hordágyal. Hullik a bent lévő nyakába némi kosz a tető meghámozásakor, a manőver, míg leeresztik középre ágyastul a beteget, megakasztja kissé a Mester gondolatainak fonalát, de senki nem tiltakozik. Sem az előadó, sem hallgatósága. Döbenten nyugtázzák, ennek az akarásnak nem nyögés lesz a vége, hanem allelujázás.

Mit akarnak? Napnál világosabb: a béna gyógyulását, ő a saját gyógyulását. Ha már megzavarták, ha már nem zavarta el a zavargókat, rendezze el gyorsan, amit akarnak, s folytassa ott,

ahol abbahagyta. Ez lenne a mi logikánk. Az övé más. A sorrend fölborulása miatt hagyta el a várost a múltkor. A sorrend helyrehozatala érdekében jött most vissza. A sorrendet nem engedni többé fölborulni. Testi gyógyulást akarnak? Megkapják. Két perc múlva. Előbb azonban a lélek gyógyulásával foglalkozunk. Ez a helyes sorrend.

Hogyan gyógyul a lélek? Ha megbocsátásra lel. A környezet úgy tudja, hogy a betegség nem érheti ok nélkül az egyént. Isten küldi ránk. Próbaképpen, mint Jóbra, vagy büntetésképpen, mint Nabukodonozorra. Ha próbaképpen, ha büntetésképpen küldte, egyik esetben sem szabad gyógyulást várni, míg a próba, a büntetés ideje le nem jár. Jézus biztosítja a beteget arról, hogy Isten részéről nincs akadálya a gyógyulásnak. Nem kell arra számítani, hogy ha az egyik tünet elmúlik, jön helyette egy másik, mivel a gyökéren még mindig féreg rág. És ha a lélek egészséges, a testnek is könnyebb visszazereznie egyensúlyát. A logika, a sorrend világos, nincs is vele gondja senkinek.

De valakiknek mégis van gondjuk valamivel. A hatalom embereinek hatalmi gondjaik vannak. A szellemi elitnek szellemi aggályai támadnak. Istentől vádolják „Isten Szeretett Fiát”. Féltik Isten tekintélyét, emberi szintre való lerángatás veszélyét látják abban, mivel a názáreti ácslegény úgy tesz, mintha az ő kezében volna a bűnbocsátó hatalom, holott az egyedül Is-

ten kezében lehet, s Mózesnek el is árulta, milyen szertartások fejében hajlandó érvényesíteni.

Jézus látja tépelődésüket, és segíteni próbál rajtuk. Másképp gondolkodásának bizonyításába fog. Isten nem félti a hatalmát, nem őrizgeti tekintélyét, és nem neki van szüksége szertartásokra, hogy meg tudjon bocsátani. Isten alig várja, hogy megbocsáthasson. Abban a pillanatban, hogy nem ragaszkodunk tovább bűneinkhez, már meg is bocsátott. Könnyű persze ilyen nagy szavakat kimondani, de hogyan bizonyítja be Jézus, hogy Isten az ő felfogását vallja? Úgy, hogy nemcsak azt meri kimondani, ami a láthatatlan, s így ellenőrizhetetlen szférában zajlik, hanem azt is, ami a láthatóban, ellenőrizhetőben. Miután kimondta a lélek gyógyultságának dokumentálását, felszólítja a páciens a test gyógyultságának dokumentálására. És lám-lám, ez sikeres. Akkor nyilván az is.

Az „emberfiát” én nem messiási címként értelmezem, hanem általános alanyként. A testi gyógyulás paranormális jelensége bizonyítja, hogy Isten megosztotta bűnbocsátó hatalmát az emberrel. Biztosíthatja egyikünk a másikat róla: Istennél nincs akadálya annak, hogy ne kelljen cipelnie múltjának erkölcsi terheit. Isten megbocsátott. A kafarnaumi szemtanúk magukon kívül dicsérték Istent, mondván: „Mivel sosem láttunk ilyen módon, mint Jézus.” De mi, ugye már mindig ilyen módon látunk? Ezzel az ujjongással zárul az évközi idő idejének első szakasza.

Február 26. — Nagyböjt 1. vasárnapja — Mk 1,12–15 — Böjttel vagy a nélkül, de készülni kell

Máté és Lukács evangélista három menetben részletezi, negyvennapos fölkészülő böjtje végén hogyan arat Jézus fényes diadalt a Kísértő fondorlatain. Márk nemcsak a három menetről, de még a diadalról sem számol be. Viszont bemutatja a teljes valóság minden rétegét Jézus körül, mielőtt színre lép az em-

berek között. A Szellem hajítja ki őt a Jordán melletti teofániája után a pusztá kietlenségébe. Az, amelyik ott rászállt és rajta maradt. Hát nem magától, nem önállóan megy? Azt hiszem, a Szent Szellem pont az önállóság szelleme.

A pusztában azután próbára teszi őt a lázadás tutyi-mutyivá süllyesztő tisztá-

talán szelleme: az Ellenség (= Sátán). A Szent Szellem röpitésének enged. A tisztátalan szellem próbálkozásának, mint Mátétól és Lukácstól tudjuk, nem enged. A pusztá gyenge növényzete és az ott garázdálkodó bestiák vadsága veszi körül. Mit számít majd ezek után a letaposott útfél lelkek közönye és a megkövezésére mindig kész üldözőinek vadsága?

A teremtetlen isteni LÉLEK KÜLDTE őt a pusztába. Hogy nem teli tarisznyával és hordónyi aszúval, azt Márk meg sem említi. De azt sem említi, hogy bármiben hiányt szenvedett volna (vö. Lk 22,35), hiszen, amint írja: KÜLDÖTTEK (= angyali LELKEK) szolgáltak neki.

Nagyböjt első vasárnapján „B” évben szó sem esik a böjtről. A negyven napról viszont szó esik. És úgy látszik, ez a hangsúlyos. A negyven nap Hamvazószerdától Nagyszombatig 46 ugyan, de a 6 vasárnapot leszámítjuk.

Március 4. — Nagyböjt 2. vasárnap — Mk 9,2–10 — „Mester, jó, hogy itt vagyunk!”

Jézus valószínűleg az iránta érdeklődést mutatók között is kategóriákat határozott meg a hozzáállásuk, körülményeik alapján. Akik alkalmi jelleggel, érdeklődési szinten hallgatták, azok a szimpatizánsok nagy hallgatói táborát alkották. Akikben nagyobb elköteleződési szándék mutatkozott, és életvitelszerűen voltak mellette, azok a tanítványi kört alkották. Ezen belül is választott 12 tanítványt, akikben az elköteleződés nagyobb szándékát vélte felfedezni, és akikkel még több időt töltött. Az evangélium azonban megemlíti a 12 tanítványon belül három személyt, Pétert, Jakabot és Jánost, akiket Jézus egyedi titkokba avat be.

A tanítások, találkozások egyik kiemelt helyszíne a hegy. Olyan hely, amely szimbolikusan az ég és a föld találkozási pontja, a hétköznapi nyüzsgésekből történő kiszakadásnak a helyszíne. Egy kirándulás után, a jó levegőn

Mire való ez a 40 nap? Készületre. Készülünk az ünnepre, a föltámadásra. Az újjászületés pillanat műve, de csak hosszú, gondos előkészület után valósul meg.

A készület állhat mindenféléből. Önképzésből, önfegyelmzésből, szeretetgyakorlásból, a lelki élet különböző egyéni és közösségi gyakorlataiból. Sok mindenből, vagy egy valamiből, de abban aztán keményen és kitartóan, míg már magától nem megy. Lehet ez a böjt nassolásban, evészetben, ivászatban, TV-zésben, internetezésben, telefonálgatásban, vásárolgatásban, lehet szöbőjt, fantáziabőjt, szemfékezés, arcizmok féken tartása, került emberek társaságának keresése, büdösségének fintorgás nélküli elviselése, környezetkímélő takarékos szokások, korábban nem gyakorolt vallási gyakorlatok beiktatása életünkbe. És ami csak eszünkbe jut, és hasznosnak tűnik.

eltöltött órákat követően kicserélődik, megváltozik az ember. Úgy szokták mondani, hogy „még a színe is más”.

Mennyivel inkább igaz ez akkor, amikor a kirándulás során olyan szellemi és lelki tartalmakkal találkozunk, amely megtölti szívünket-lelkünket. Más színben látjuk a világot, és a világ is más színben lát minket, mert az ég és a föld egymásra talált bennünk. Otthont adunk Istennek, az Isten otthonra lelt bennünk.

Jézus és tanítványai is ebben az élményszerű megtapasztalásban részesültek ott fenn a hegyen. Ezt az élményt követte Illés és Mózes megjelenése. Érezték, hogy Isten nagy tervének különösen beavatott részeseivé váltak. Figyelhették, hallhatták a beszélgetést, amelynek végén elhangzott az Atya megerősítő kinyilatkoztatása: „Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!”

A beszélgetések a múltból elindulva, a jelenen át, a jövőt kutatva zajlanak.

Jézusnak, bár nem akármekkora kaliber, kellett negyven nap a felkészülésre az előtt a feladat előtt, amely végül három évbe kellett, hogy befejezjen. Sikerrült fölkészülnie. A legtöbb feladat elvégzése ünnep lehet, ha gondosan elő van készítve. (Igaz, a legszebb munkák elvégzésére is ürmögve, ha az előkészület rájuk nem megfelelő.)

Evangéliumi szakaszunk vége Jézus nyilvános fellépésének igen tömör összefoglalása. „Teljessé vált az (előkészülés) ideje. Elérkezett az Isten Királysága. Váltátok át gondolkodásotokat! Bízátok a Jó hírben!” Minden lényegeset tartalmaz. Közérthető. A kor nyelvén beszél, és még szép is. Múlt és jövő, tény és feladat, ész és szív, elmélet és gyakorlat, ember és Teremtője – mind benne rezeget. 40 nap készület egy egyperces beköszöntőre képesít. Minél gyengébb a készület, annál terjengősebb és hiányosabb lesz az eredmény. Szóval jó készületet a csodás és teljes ünnepi végeredményre!

Honnan indultunk, hol tartunk, és hová szeretnénk, illetve hová kell eljutnunk.

Elképzelek egy látomást. A Bokor Képviselő elme gyelkigyakorlatra, ahol az esti imádság közepette megjelenik Gyurka bácsi, Halász Bandi bácsi és Dombi Feri bácsi. Beszélgetnek. Nemcsak a lerágott csontú múlttól, a sikertelen jelenről, hanem az előttük álló, feladatokkal, kihívásokkal teli jövőről is. Amennyit a jövő feladataiból felismerünk és elvállalunk, annyit teszünk hozzá az üdvörtörténet művéhez.

Belőlem is felfakad a tanítványok ajkán megfogalmazódott közösségi élmény: „Mester, jó, hogy itt vagyunk!” De sátorozásra, víkendezésre nem vágyom. Szeretem a tevékeny életet. Szeretném, ha az Atya rólam is úgy beszélne: „Ez az én szeretett gyermekem, akiben kedvemet lelem.” De hogy tényleg így van-e, abban bizonytalan vagyok...

Március 11. — Nagyböjt 3. vasárnap — Jn 2,13–25 — „Vigyétek el innét ezeket!”

A mai vasárnap evangéliuma a jeruzsálemi templom megtisztításáról szól. A zsidó nép, miután befejezte vándorlását, megállapodott és letelepedett. A környező népek mintájára olyan templomra vágytak, ahol az Úr jelenvalóvá válik számukra. Hosszú időn keresztül legendó volt számukra Isten jelenlétét, közöttük élését a nép történelmi eseményeiben, de legfőképpen a család és közösség körében, annak szertartásaiban megélni. Nem volt szükségük hatalmas szakrális templomra. Megélték, hogy Jahve, az Úr közöttük élő Isten, aki velük van.

Amikor egy vallás elérkezik abba a „fejlődési” szakaszba, hogy megkezdik templomok és kultikus helyek építését, akkor már Istent is igyekeznek életü-

kön kívülre helyezni. Itt vagyunk mi, itt lakunk, itt élünk, Isten pedig ott lakik, ott él a templomban, ahol rendszeresen vagy rendszertelenül találkozhatunk Vele.

A templom a zsidók életében is új istenkapcsolatot alakított ki. Évente egy alkalommal a vallási előírás kötelezettségeinek eleget téve elmentek a megépített jeruzsálemi templomba. Ott vagyoni helyzettől, vagy éppen a bűn terhétől függően választhattak áldozati állatot, amelynek a feláldozása lelki megnyugvást adott a népnek. Az embernek belső élménye lett, hogy adott valamit Istennek, és kapott valamit Istentől. Majd az év többi napjain élhette Istennek tetsző, vagy Istennek kevésbé tetsző hétköznapijait.

Jézus ezt az Istennek már nem tetsző külsőséget szeretné megszüntetni. Kiűzni a vallási életből a nyereszkesedést, haszonlesést, a templomi életből a zsidóvárs jelleget. Istennel ne a pótcselekedetek által akarjunk találkozni. Istent ne zárjuk be a Neki épített falak közé. Istennek közöttünk kell élnie, nem szigetelhetjük el, és nem szigetelődhetünk el Tőle.

A jeruzsálemi templom 46 évig épült, Jézus három nap alatt új templomot épít fel. Ez a mi feladatunk. Felépíteni magunkban Isten templomát. Devizahitel felvétele és árfolyamkockázat veszélye nélkül. Magunknak kell két lábon járni, mobil templommá válnunk. De veszélyek ebben a templomban is leselkednek ránk. Csakhogy ebből a templomból

már magunk is kiűzhetjük mindazt, ami nem oda való, ami nem Istennek tetsző.

A kislányunk osztályában minden hétfőn megkérdezi a tanító néni, hogy vasárnap ki volt templomban. Ritkán tud igenlően felelni. Mennék velem, de semmi nem vonzza, számára teljesen idegen, szinte

végigszenvedi az egész szertartást. Nem az ő világa, nem az ő szintje.

De amit két éve a Bokor bodajki nagytáborának záró miséjén megélt, azt gyakorta emlegeti. Az már nagyon közel állt hozzá. Ahol a forma és a tartalom, a test és a lélek harmonikusan egy-

másra talál, ott Istennek tetsző templom épül. A nagybőjti időszak mindannyiunknak jó lehetőség, hogy rendet tegyünk saját testünk templomában. Kiszórvuk belőle, ami nem odavaló, és beengedjük oda mindent, ami Istennek tetsző.

Március 18. — Nagybőjt 4. vasárnap — Jn 3,14–21 — „...egyszülött Fiát adta oda...”

Az ószövetségi szentírásban feljegyzett jelképes történeti részletre hivatkozik Jézus a mai evangéliumi részlet elején. A Számok könyve 21, 4-9 írja le azt az eseményt, amikor a zsidók, belefáradva a véget nem érő pusztai vándorlásba, zúgolódnak kezdtek. Türelmetlenségük büntetéseként élték meg a pusztában meghúzódó kígyók marásait.

Évekkel ezelőtt egy hajnali rádióműsorban mesélte el a riporter azt a történetet, amely egy tibeti kolostorban történt meg. A világ különböző részeiről jöttek össze a résztvevők erre a lelki gyakorlatra. Az elmélkedések után mindenki mehetett a kolostor környékére sétálni, hogy a hallottakról elmélkedjen. Az egyik Nyugat-Európából érkezett vendégnek botot adtak a kezébe, hogy amikor kígyó közeledik feléje, akkor azzal zavarja el. A vendég csodálkozott, hogy mások bot nélkül sétálnak. Az esti étkezéskor meg is kérdezte,

hogy mások miért nem kaptak botot a kígyók miatt. Azért – felelt nekik –, mert önben jelenleg még nagyon erős a negatív kisugárzás, amely ingerlően hat a környezetében élőkre, de főleg a kígyókra.

El tudom képzelni, hogy a pusztában vándorló zsidók közül is azokat érte e kígyómarás, akik türelmetlenek, elégedetlenek voltak, és a környezetük megérezte feszültségüket, idegességüket. A kígyó megmarta őket, de a rézkígyó, amelyet Mózes póznára tett, már a pusztát látványával képes volt meggyógyítani őket. A városi gyógyszertárak is gyakran használják cégtáblájukon ezt a szimbólumot, legfeljebb az emberek nem ismerik a jelkép jelentését, értelmét.

Az Újszövetség póznára tett rézkígyója, aki az emberiség számára gyógyulást hoz, maga Jézus. A gyógyító szó pedig, amelyet már a világ valamennyi nyelvére lefordítottak így

hangzik: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.” Nem elítélni akar minket az Atya, hanem Jézus által meggyógyítani.

Aki rosszat tesz, az sötétben jár, és másokra is káros hatást fejt ki. Aki ezzel szemben jótettekben bővelkedik, az világosságban jár, és a környezete számára is jó példát ad, gyógyítóan hat. Ránk is gyógyítóan hat az olyan ember, aki a bennünk felgyülemlett feszültséget türelemmel, megértéssel veszi tudomásul. Aki nem visszatámad, hanem megért és elfogad minket.

Nekünk is ugyanezt kell tennünk, ha olyan embertársunkkal kerülünk kapcsolatba, akiben hatalmas a feszültség, és meg nem szűnő a panaszáradat. Segítséget adni vagy kapni azt tud, aki az Újszövetség rézkígyójára, Jézusra tekint, az Ő útját járva talál rá a szeretet útjára.

Március 25. — Nagybőjt 5. vasárnap — Jn 12,20–33 — „...láttni szeretnénk Jézust”

Érdekes felvezetése van a mai evangéliumi részletnek. Megjelenik néhány görög (más fordítás szerint pogány), akik zarándoklatra érkeztek Jeruzsálembe. Biztosra vehető, hogy közel állt hozzájuk, vonzó volt számukra a zsidó vallás, a zsidók Istene és a szent helyük, a jeruzsálemi templom.

Emlékszem, még szeminarista koromban minden könyvemért pénzzé tettem volna, hogy eljuthassak a Szentföldre. Ma már nincsenek ilyen vágyaim, pedig meg tudnám fizetni. Már nem vonz a hely szelleme, csak az az ember, akiben Isten lakik.

A görög zarándokok ott Jeruzsálemben arról is tudomást szereztek, hogy a húsvéti ünnepekre az a Jézus is megérkezik, akiről az emberek sokfélét beszélnek. Ők is szeretnénk közel kerülni hozzá, megismerni a híres prófétát. Ebben a szövegrészben már nem a színváltásakor kiválasztott Péter, Jakab és János kerül előtérbe, hanem először a galileai Betsaidából származó Fülöp, akinek a görögök elmondják kérésüket: „Láttni szeretnénk Jézust!” Kérésüknek nincs indoklása. Nem derül ki, hogy miért szeretnék Jézust látni.

A köznapi emberekben valami belső késztetés van, hogy híres emberekkel, médiastárokkal, politikai közszereplőkkel ismerkedjenek meg, szólhassanak hozzájuk, beszélgethessenek velük. Úgy érzik, hogy ezáltal ők is részeivé válnak annak a hírnévnek, amelyet a sztár birtokol. Azután eltelik néhány hónap vagy év, és a sztár helyére más kerül, a politikus lelepleződik, a megbukott médiaszereplő véget vet az életének, mert véget ért életének látványkorszaka, és egyszerűen csak lecserelték. Jópofa „művészeink” meglöpjék a közös vagyont, elmulasztják megfizetni, ami jár a császárnak, vagy önfegyelem híján éppen mások életét veszélyeztetik. Nem is érdemes leírni neveket, mert mire ez az írás nyomtatásban megjelenik, a legtöbbre már nem is emlékeznek az emberek. Sztárok és sztár csinálók veszélyeztetik az igazi látásunkat. Annyi hamis látványt tolnak elénk, hogy nem látjuk meg tőlük a valódi értékeket.

Fülöp apostol pedig megörülve az újabb rajongóknak, szól tanítványtársának, Andrásnak. Ezután mindketten odamennek Jézushoz, hogy a görögök számára audienciát, magánkihallgatást

kérjenek a Mestertől. Jézus válaszol nekik, de egészen másról beszél. Elmondja, hogy a búzaszem akkor hoz sok termést, ha földbe hull, és elhal. Aki ragaszkodik evilági életéhez, el fogja veszíteni azt. Aki pedig nem ragad le ennél a világnál, az előtt egy új élet fog kitárulni. Aki neki akar szolgálni, kövesse Őt.

Elég a külső szemléletéből, a messziről csodálgatásból, a látszatkapcsolatból. Döntést vár tőlünk Jézus! Megrendülve fogalmazza meg a mondatokat. Tudja, hogy rövid időn belül ítélet születik fölötte. Halálos ítélet! A megrendültség és az elszántság együtt van benne, miközben sztárnézők és értetlen tanítványok ostromolják kérésükkel. A tanítványok nem értik, miért nem örül Jézus az érdeklődő görögöknek, Jézus pedig szomorúan látja, hogy a tanítványok nem fogják fel, rövid időn belül mi fog történni körülöttük és velük.

Láttni vagy követni? Ez a mai vasárnap legfontosabb kérdése. A kérdésre mindenkinek felelnie kell. Ne hitegesünk, és ne csapjuk be magunkat! Ez a vasárnap nem a sztár csinálásról, de nem is az önbecsapásról szól. Jézus ma hiteles választ vár tőlünk.